

Steller

L. van Kesteren / A. Ramsaran

Leiden

3 november 2022

Onderwerp

- 8-maandsrapportage 2022

Samenvatting

Voor u ligt de 8-maandsrapportage 2022.

De 8-maandsrapportage gaat in op de volgende onderwerpen:

➤ *Analyse van het financiële resultaat:*

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de realisatie van de eerste acht maanden 2022 ten opzichte van de op 31 maart 2022 vastgestelde jaarbegroting 2022 inclusief wijzigingen. De uitputting van de begroting 2022 is voor de eerste acht maanden uitgekomen op 66%. Van de geraamde baten is per 31 augustus 2022 77% gerealiseerd. Dit zijn o.a. drie gefactureerde kwartalen voor de deelnemersbijdrage en de gefactureerde kosten voor de afhandeling Kindertoeslagaffaire 2021.

De prognose 2022 laat in totaal een negatief resultaat zien van -732K. Dit wordt met name veroorzaakt door twee componenten. De extra kosten van ongeveer 470K (inclusief afschrijvingslasten) voor de overgang van de Centric infrastructuur en kantoorautomatisering naar de KPN infrastructuur en kantoorautomatisering. In de begrotingswijziging 2022 voorjaar 2022 was reeds gemeld dat de effecten van deze aanbesteding meegenomen zouden worden in de begrotingswijziging 2022 van het najaar. Dat is nu gebeurd.

Het tweede element betreft de forse overschrijding van de personele lasten van meer dan 500K. De zeer sterk gestegen inhuurtarieven voor de afhandeling van de WOZ bezwaren, extra inhuur voor Applicatiebeheer en de als gevolg van Corona verlate hernieuwde bevelen zijn hier grotendeels debet aan.

➤ *Algemene ontwikkelingen:*

In het onderdeel "algemene ontwikkelingen" van de rapportage wordt ingegaan op het te hanteren normenkader. Tevens zijn de verantwoordelijkheden met betrekking tot de 8-maandsrapportage per belanghebbende uiteengezet. Het hoofdstuk geeft verder een uiteenzetting van de strategie en de actuele ontwikkelingen binnen de BSGR.

➤ *Een toelichting per programma:*

In de toelichting worden per programma de 3 W-vragen beantwoord: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat gaat dat kosten. Dit hoofdstuk geeft daarmee een nadere analyse van de realisatie ten opzichte van de begroting op programmaniveau. Tevens worden in dit hoofdstuk de volgende onderwerpen nader uitgewerkt: de productie over de eerste 8 maanden van 2022, de ontwikkelingen in de bezwaarschriften en de kwijtscheldingen en de status van de WOZ beschikkingen.

De totale bruto oplegging in de eerste acht maanden van 2022 is € 492 miljoen ten opzichte van € 541 miljoen in de eerste acht maanden van 2021.

Het lagere bedrag aan oplegging is te wijten aan het feit dat de aanslagoplegging voor de niet deelnemende gemeente binnen het Hoogheemraadschap ver achter blijft bij de planning.

Eind augustus 2022 zijn er over 2022 in totaal 8.356 bezwaren geregistreerd exclusief WSHE/ WOZ bezwaren. Hiervan staan er nog 5.144 open. Ter vergelijking met vorig jaar respectievelijk 7.578 bezwaren en openstaande bezwaren 2.990.

Het hogere aantal openstaande bezwaren heeft te maken met de parkeerbezwaren van Gouda en de bezwaren Diftar van Zoeterwoude.

Ook in 2022 worden door de Belastingdienst (RBD) nieuwe gedupeerden aangeleverd aan de BSGR. Voor gedupeerden worden alle openstaande vorderingen t/m belastingjaar 2020 opgeschort. Deze vorderingen zullen conform besluiten worden kwijtgescholden. Indien er in 2021 en/of 2022 door gedupeerden betaald is voor een belastingjaar t/m 2020, zal het betaalde bedrag door de BSGR dienen te worden terugbetaald. Zowel de kwijtscheldingen als de terug te betalen bedragen zullen in rekening worden gebracht bij de Rijksbelastingdienst (RBD). Ook bij gedupeerden eventueel in het verleden verklaarde oninbare bedragen mogen in rekening worden gebracht.

Conform het wettelijk moratorium is voor gedupeerde een dwanginvorderingsblokkade van kracht t/m één jaar ná datum ontvangen compensatieregeling van € 30.000,- van de RBD.

Tot 31 augustus 2022 heeft de RBD slechts 50% van het totaal aantal gedupeerden in het verzorgingsgebied van de BSGR definitief beoordeeld.

Over de eerste acht maanden van 2022 bedraagt het totale toegekende bedrag aan kwijtscheldingen € 13,14 miljoen en is daarmee iets minder dan dezelfde periode van 2021 met € 13,16 miljoen. Het totaal aantal ontvangen kwijtscheldingsregels is over dezelfde periode gedaald naar 50.118 stuks in 2022 ten opzichte van 52.053 stuks in 2021. Het totaal aantal kwijtscheldingsverzoeken daalde van 36.630 in 2021 naar 34.862 in 2022.

Het afhandelen van kwijtscheldingsverzoeken is door de complexe wetgeving moeilijk in zijn geheel te automatiseren. Kwijtscheldingsverzoeken die niet via het Inlichtingenbureau kunnen worden afgehandeld blijven een tijdrovende en kostbare handmatige activiteit.

Van de behandelde (zowel automatische alsook handmatige) kwijtscheldingsverzoeken in de eerste acht maanden van 2021 is 87,4% binnen de termijn van zes weken na ontvangstdatum afgehandeld, 7% binnen de termijn van zes tot twaalf weken en 4,8% heeft een doorloop gekend van twaalf weken of langer. Voor de overige 0,7% is nog geen behandeltermijn te melden, aangezien betreffende kwijtscheldingsverzoeken op 31 augustus 2022 nog niet volledig waren voor wat betreft opgevraagde informatie.

Kwijtscheldingsverzoeken kunnen ten alle tijden gedurende het gehele invorderingsproces worden aangevraagd. Door de corona-crisis is er in 2021 een stijging in het aantal kwijtscheldingsverzoeken geweest. De verwachting is dat de komende jaren het aantal kwijtscheldingsverzoeken verder zal gaan stijgen vanwege de hoge inflatie en energieprijzen.

Het aantal beroepschriften op afgewezen kwijtscheldingsverzoeken is in de eerste acht maanden van 2022 ten opzichte van 2021 toegenomen van 600 naar 677 stuks. In ruim 60% van de inmiddels behandelde beroepschriften, werd alsnog kwijtschelding verleend als aanvullende informatie door aanvrager werd verstrekt op een eerdere afwijzing.

Er zijn 54.700 herinneringen verstuurd in de eerste acht maanden van 2022. Dit is veel minder dan de 75.750 herinneringen in 2021 over dezelfde periode. Deze daling heeft onder andere te maken met het later versturen van aanslagen (vanwege de softwareproblemen met het verwerken van de gegevens in de basisregistratie LV-WOZ zijn nog niet alle aanslagen van niet-deelnemende gemeenten opgelegd). Ongeveer 55% van de burgers betaalt naar aanleiding van een betalingsherinnering.

Het aantal aanmaningen is in de eerste acht maanden van 2022 gestabiliseerd ten opzichte van 2021. Toch zijn er alsnog ruim 33.400 aanmaningen verstuurd.

De daling bij herinneringen en stabilisatie bij aanmaningen heeft zich niet doorgezet richting het aantal verstuurd dwangbevelen. Werden er in de eerste acht maanden over 2021 nog 15.174 dwangbevelen verstuurd, in 2022 is dit verder gestegen naar 16.889 stuks. De belangrijkste reden voor deze stijging is de coronacrisis waarbij het betalen van aanslagen tot het laatste moment wordt uitgesteld, maar anderzijds ook de stijgende inflatie en hogere kosten voor energie.

Per 1 januari 2021 is de nieuwe Wet Beslag Vrije Voet (WBVV) van kracht geworden. Vanaf dat moment mogen alleen loonbeslagen worden gelegd als men aan de burger een 'modelberekening' stuurt waarin staat aangegeven bij welke werkgever (of uitkeringsinstantie) en voor welk bedrag beslag wordt gelegd, en welk bedrag wordt aangemerkt als beslagvrije voet.

Hiervoor heeft de BSGR (net als 95% van alle gemeenten) een aansluiting bij Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders (SNG). Via deze aansluiting worden de uitkeringsgegevens nagevraagd bij het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV). De digitale koppeling tussen SNG en UWV is in juni 2021 tot stand gekomen, maar er zijn nog steeds automatiseringsissues tussen SNG en onze softwareleverancier Centric, waardoor het lastig is om vaker loonbeslag te kunnen doen.

In het kader van Maatschappelijk Verantwoord Invorderen, legt de BSGR geen beslag bij burgers met een bijstandsuitkering. In 2022 zijn er tot op heden 1.235 loonvorderingen uitgevoerd.

Over de eerste acht maanden van 2022 zijn er 13.843 betalingsregelingen afgesproken met burgers, een daling ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar met 15.864 regelingen. Een mogelijke reden is het later versturen van aanslagen. Ruim 80% van alle betalingsregelingen wordt correct nagekomen, en 20% van de betalingsregelingen komt uiteindelijk toch terecht in de dwanginvordering.

In de eerste acht maanden van 2022 zijn er 71.645 gesprekken door medewerkers afgehandeld, in tegenstelling tot bijna 82.500 gesprekken in 2021.

Alle binnenkomende email wordt via I&I verdeeld over de verschillende afdelingen. In de eerste acht maanden van 2022 werden er 15.750 emails verwerkt. In dezelfde periode in 2021 betrof dit 19.600 emails.

In de eerste acht maanden van 2022 zijn er 370 live-chats met burgers gevoerd. Over dezelfde periode in 2021 waren dit 198 live-chats. Alle live-chats worden in eerste instantie gevoerd door I&I. De onderwerpen van de gevoerde chats verhouden zich gelijk aan de verdeling van de telefoon: I&I 70%, Heffen 23% en WOZ 7%.

In de eerste acht maanden van 2022 zijn er in totaal 129 geregistreerde bezoekers geweest. Bezoekers kunnen enkel op een vooraf gemaakte afspraak langskomen. Dit aantal is hoger dan in 2021 toen de balie gedeeltelijk dicht was vanwege corona-maatregelen.

Voor wat betreft de WOZ is eind augustus 2022 voor 97,6% van de objecten de beschikking belastingjaar 2022 aan belanghebbenden verzonden. Waarschijnlijk zal deze opgelopen achterstand niet volledig aan het einde van het jaar zijn ingelopen vanwege het stellen van prioriteit aan de afhandeling van de WOZ bezwaren welke zijn ingediend door de NCNP-bureaus. Dit ter voorkoming van kosten voor ingebrekestellingen door deze bureaus wanneer de wettelijke termijn van afhandeling binnen het kalenderjaar wordt overschreden.

Voor de 'oude belastingjaren' 2020 en 2021' blijft er een dynamische werkvoorraad aanwezig welke ook groter is dan voorgaande jaren. Een (klein) deel wordt veroorzaakt door bezwaarschriften op oude jaren welke leiden tot afbakeningsonderzoeken maar ook langlopende onderzoeken zorgen voor een doorlopende en soms zelfs (tijdelijk) oplopende werkvoorraad. De omvang van deze werkvoorraad valt voor belastingjaar 2020 ruimschoots binnen de normering zoals deze door de Waarderingskamer wordt gesteld. Voor belastingjaar 2021 zit deze er veelal boven, met uitzondering van de gemeenten Oegstgeest, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude welke aan de door de Waarderingskamer gestelde normering voldoen.

De waardestijging van de WOZ waarden voor woningen belastingjaar 2022 en in het verlengde daarvan belastingjaar 2023 vertoont een sterk verder stijgende lijn. De prognose voor de gemiddelde waardestijging van (WOZ-waarden van) woningen tussen 1 januari 2021 en 1 januari 2022 ligt landelijk tussen de 15 en 16%. Voornoemd percentage is een gemiddelde en verschilt per woningtype en (type) gemeente. De waardestijgingen op grond van de huidige prognosecijfers liggen voor de meeste deelnemende gemeenten ten opzichte van de landelijke prognose iets lager, tussen de 10 en 15%. Voor de niet-woningen ligt de prognose op landelijk niveau rond de 0,3%. Conform gemaakte afspraken in het DVO zullen rond 1 november en 1 december 2022 de cijfers met betrekking tot de waardeontwikkeling per gemeente worden gepresenteerd aan de deelnemende gemeenten en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Zowel landelijk als regionaal is de woningmarkt aan het veranderen; het aanbod loopt op en zowel het percentage als de hoogte van de 'overbiedingen' lopen terug naar het niveau van ongeveer een jaar geleden. Deze kentering op de Nederlandse woningmarkt lijkt zich door te gaan zetten richting einde van het jaar. De gemiddelde stijging op jaarbasis loopt terug maar zal zich nog niet vertalen in de ontwikkeling van de WOZ waarden belastingjaar 2023 aangezien hiervoor de waardepeildatum

1 januari 2022 is. Mogelijk zal dit een negatief effect hebben op de acceptatie van de nieuwe WOZ waarden voor het volgende belastingjaar omdat de perceptie van inwoners een dalende marktontwikkeling en geen opwaartse -ontwikkeling is. Dit kan van invloed zijn op het aantal bezwaren voor volgend jaar. Bovenstaande kan plaatselijk/per gemeente een andere uitwerking hebben en ook per type woning (erg) verschillen.

Het aantal beschikbare verkoop- en verhuurtransacties voor de marktanalyse niet-woningen blijft minimaal. Voor de herwaardering van belastingjaar 2022 is met name op het onderdeel Courante Niet Woningen een grote aanschrijving uitgegaan naar zittende huurders en vastgoedeigenaren om te achterhalen wat de gevolgen zijn geweest van COVID op de lopende huurcontracten (huuraanpassingen, tussentijdse beëindigingen, nieuwe incentives etc.). De resultaten van deze grootschalige uitvraag zijn meegenomen in de marktanalyse voor zowel de herwaardering 2022 en 2023. Op basis van deze massale uitvraag kunnen voor belastingjaar 2022 veel bezwaarschriften goed worden onderbouwd. Voor belastingjaar 2023 is op het gebied van de incurante objecten, mede op advies van de Waarderingskamer, een uitvraag gedaan waarin ook het gemeentelijke vastgoed is betrokken.

Vanaf de 2^e helft van 2022 is een aanvang gemaakt met de verantwoordingsdocumenten waarin per gemeente de wijze waarop het herwaarderingsproces bij de BSGR is ingericht wordt uitgelegd, inclusief kwaliteitszorg en bereikte resultaten. Dit document beoogt meer inzicht te geven aan professioneel betrokkenen en andere geïnteresseerden en zal voorafgaand aan de aanslagen/beschikkingen belastingjaar 2023 gepubliceerd worden op de website van de BSGR.

Na de enorme stijging van het aantal WOZ-bezwaren in 2019 en 2020 leek er al voorzichtig in 2021 bij een aantal gemeenten een dalende tendens aanwezig welke zich in 2022 heeft doorgezet. Het totaal aantal ingediende bezwaren is voor het eerst sinds enige jaren significant afgenomen: een afname van meer dan 18% ten opzichte van 31 augustus vorig jaar. De overgang naar waarderen op gebruiksoppervlakte heeft, ondanks de verwachtingen vorig jaar, derhalve geen negatief effect gehad op het aantal ingediende bezwaarschriften.

Ondanks het feit dat het percentage afgeronde bezwaren ten opzichte van vorig belastingjaar iets is toegenomen zullen, gezien de in te zetten capaciteit en de te verdelen inzet van beschikbare personeelsuren over enerzijds de herwaardering belastingjaar 2023 en anderzijds de afronding van de bezwaarschriften belastingjaar 2022, niet alle uitspraken aan het einde van het kalenderjaar verzonden zijn. Naar verwachting zal het aantal objecten waarvoor een verdagingsbrief moet worden verzonden wel lager liggen dan voorgaand kalenderjaar het geval is geweest.

De BSGR heeft voor 2022 op de woningen 3,4% en op de niet-woningen 4,4% WOZ bezwaren ontvangen. Afgezet tegen de (voorlopige) landelijke kengetallen van 2,5% bij de woningen en 4,4% bij de niet-woningen (voorlopig cijfer april 2022) liggen deze voor de woningen wat hoger. Hierbij kan aangetekend worden dat het uiteindelijke/definitieve verschil met de landelijke kengetallen naar verwachting kleiner zal zijn omdat de bezwaarschriften bij de BSGR door het grote aantal digitaal ingediende bezwaarschriften grotendeels al direct vroeg in het jaar in de tellingen wordt meegenomen (kleiner 'na-ijleffect'). Voor de niet-woningen wordt een groter aantal beschikkingen in latere kohieren opgelegd waardoor het aantal bezwaren in de 2^e helft van 2022 met name voor deze categorie objecten hoger zal oplopen.

In voorgaande jaren steeg het landelijke percentage lopende het jaar nog door met ongeveer 0,5% voor de woningen en met 2 tot 2,5% voor de niet-woningen (www.waarderingskamer.nl : 'Staat van de WOZ').

Een zorgelijke ontwikkeling blijft dat het aandeel bezwaren via gemachtigden en NCNP bureaus verder oploopt (52,3%) en een enorme druk legt op de formatie en inzet van uren. Dit beeld is landelijk ook herkenbaar en sluit daarbij aan (50,9%).

Een mooie tussentijdse conclusie is dat in vergelijking met voorgaande jaren per 31 augustus procentueel van meer objecten de uitspraak op bezwaar reeds verzonden is. Voor bijna 90% van de particuliere bezwaren (ingediend door belanghebbende zelf) is de uitspraak op bezwaar reeds verzonden. Voor de bezwaren ingediend door NCNP bureaus en overige gemachtigden ligt dit percentage op ongeveer 44%. In totaal is 62% van de bezwaarde objecten op 31 augustus afgerond.

Om zoveel mogelijk bezwaren tijdig te kunnen afronden en extra kosten als gevolg van ingebrekestellingen te voorkomen zal wederom additioneel budget nodig zijn. Dit wordt in de begrotingswijziging najaar 2022 meegenomen.

Van de reeds afgehandelde WOZ bezwaarschriften is ongeveer 35% toegekend waarbij aangetekend kan worden dat het toekenningspercentage bij de particuliere bezwaren tot op heden veel hoger ligt dan het toekenningspercentage bij de gemachtigde bezwaren.

Voor belastingjaar 2021 is het uiteindelijke percentage gegrondverklaringen iets boven de 39,6% uitgekomen, waarbij ook deze redelijk aansluit bij het landelijke beeld.

In navolging van het aantal bezwaarschriften vertoont ook het aantal ingediende beroepsschriften tot 2021 een opgaande lijn; de ontwikkeling voor het aantal beroepsschriften voor 2022 is nog moeilijk voorspelbaar omdat deze 'achter de afhandeling van de bezwaarschriften aanloopt'. Het aantal plichtmaatstaf- en parkeerberoepsschriften stijgt ook enigszins maar is slechts een klein onderdeel van het totaal aantal beroepsschriften.

In absolute zin lijkt ten opzichte van vorig jaar het aantal WOZ-beroepsschriften minder (eind augustus 2021: 166 versus 103 eind augustus 2022); het is echter nog te vroeg hier een waarde aan toe te kennen. Met name de NCNP bezwaarschriften, welke ongeveer 70-75% van de beroepsschriften vertegenwoordigen, moeten nog grotendeels worden afgedaan.

Het aantal openstaande WOZ beroepsschriften waarvoor de zitting bij de rechtbank (of de afhandeling daarvan) nog niet heeft plaatsgevonden lijkt zeker nog niet af te nemen. Waar eind augustus 2020 nog 212 beroepszaken open stonden, was dit eind augustus 2021 opgelopen tot 323 openstaande zaken en zijn dit er eind augustus 2022 al 416.

Als gevolg van de opgelopen achterstand bij de rechtbanken zien we een toenemend aantal proceskostenvergoedingen met immateriële schade door overschrijding van de redelijke termijn. De eerder toegepaste verlengingstermijn met 4 maanden (als gevolg van COVID) is medio 2022 vervallen waardoor de totale procedure (start indienen bezwaarschrift tot aan definitieve uitspraak in de beroepsprocedure) binnen 24 maanden moet zijn afgewikkeld. Een toegekende schadevergoeding komt

veelal ten laste van de uitvoeringsorganisatie wanneer deze het bezwaar niet binnen 6 maanden na binnenkomst heeft afgehandeld, ook wanneer deze binnen de wettelijk daarvoor gestelde termijnen is afgehandeld. Met name enige NCNP-bureaus lijken procedures puur op formele gronden (niet altijd gericht tegen 'sec' de WOZ-waarde) op te starten om zo een (toekomstig) beroep te kunnen doen op deze aanvullende schadevergoeding.

Advies

Het Algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van de 8-maands-rapportage 2022 en deze vast te stellen.

Besluit

Besloten conform advies	Ja
De voorzitter	
De secretaris	